

Materiał przygotowany przez Referat Gospodarki Komunalnej na Komisję Infrastruktury Społecznej Rady Miejskiej w Leśnej planowaną na dzień 20.09.2024 r.

Informacja o funkcjonowaniu regulaminu czystości w gminie

Potrzeba wprowadzenia regulacji w zakresie zasad utrzymania czystości i porządku spowodowała, że w dniu 13 września 1996 r. ukazała się ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zwana dalej u.u.c.p.g., która nakłada na gminy następujące zadania:

- zapewnienie prac związanych z utrzymaniem czystości, między innymi poprzez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych,
- prowadzenie selektywnej zbiórki, segregacji i składowania odpadów przydatnych do wykorzystania,
- współdziałanie z jednostkami organizacyjnymi podejmującymi się działania w zakresie zbierania i zagospodarowania odpadów oraz z właściwymi organami administracji rządowej w organizowaniu gospodarki odpadami niebezpiecznymi, (wydzielonymi ze strumienia odpadów komunalnych),
- zapewnienie utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami składowisk odpadów komunalnych i obiektów wykorzystania lub unieszkodliwiania tych odpadów.

Wypełniając dyspozycje powyższej ustawy Rada Miejska w Leśnej podejmuje wszelkie starania, aby jak najlepiej wypełnić obowiązki wynikające z powyższych regulacji i tak podjęła uchwałę nr LXXI/443/2023 Rady Miejskiej w Leśnej z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Leśna w której określono:

- wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku w obrębie nieruchomości oraz na terenach użytku publicznego,
- rodzaje i minimalną pojemność urządzeń przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych oraz warunki ich rozmieszczenia i utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,

- częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz terenów przeznaczonych do użytku publicznego,
- maksymalny poziom odpadów komunalnych ulegających biodegradacji dopuszczonych do składowania na składowiskach odpadów,
- obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku,
- wymagania dotyczące utrzymywania zwierząt gospodarskich oraz gołębi na terenach wyłączonych z produkcji rolnej,
- warunki przeprowadzania obowiązkowej deratyzacji oraz jej terminy.

GOSPODARKA ODPADOWA

Odpady komunalne z terenu Gminy Leśna zagospodarowywane są w Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Lubaniu.

System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Leśna obejmuje nieruchomości zamieszkałe oraz niezamieszkałe.

Gmina Leśna liczy 9 177 mieszkańców - stan na 31.12.2023 r. według danych z USC. Jest to o 207 osób mniej w stosunku do roku poprzedniego. W złożonych deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ujętych zostało 6 990 mieszkańców w tym: 3 007 mieszkańców zamieszkujących miasto i 3 983 mieszkańców zamieszkujących wieś wg stanu na 31.12.2023 r.

Obsługę od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. prowadził Zakład Gospodarki i Usług Komunalnych Sp. z o. o. ul. Bankowa 8, 59-800 Lubań.

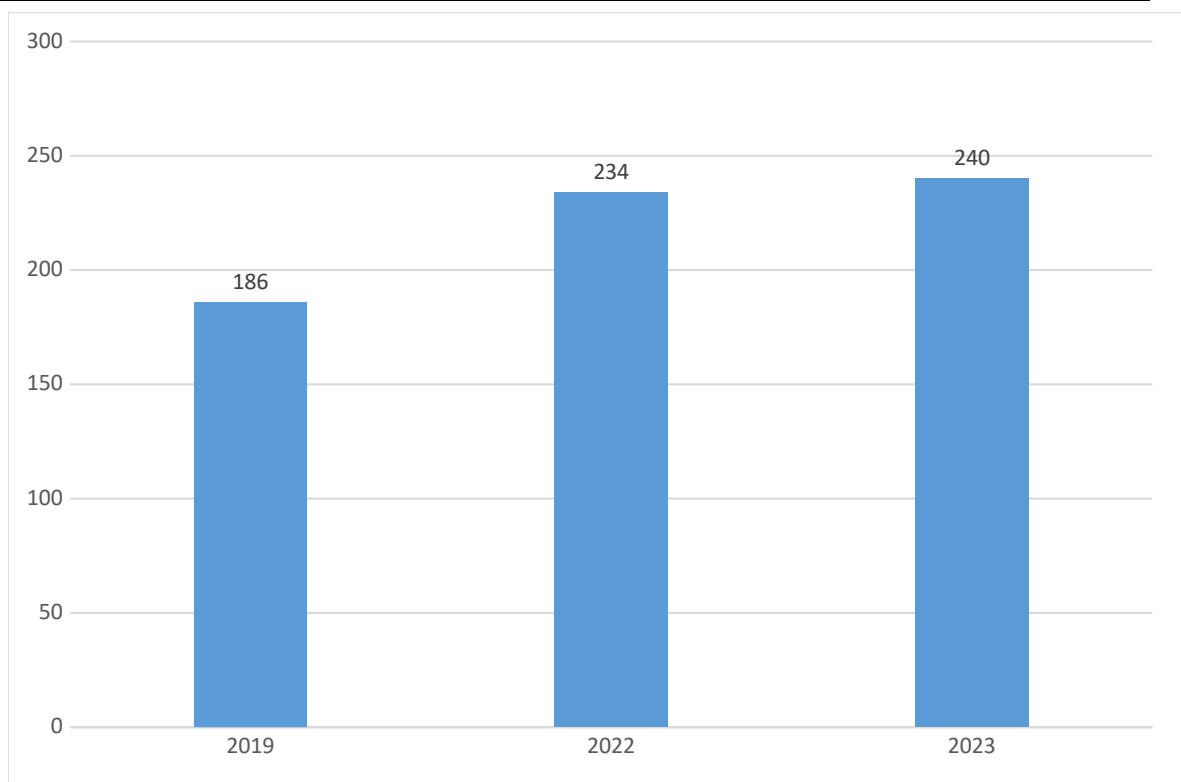
Na terenie Gminy Leśna odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, a także na terenach nieruchomości niezamieszkałych. Ponadto, odpady powstają także na terenach otwartych (odpady z koszy ulicznych, zmiotki, odpady z placów targowych i zieleni publicznej).

Nieruchomości niezamieszkałe są zobowiązane do posiadania umowy na odbiór odpadów z prowadzonej działalności. Gmina Leśna na zarządców nieruchomości nałożyła obowiązek składania deklaracji oraz składania zapotrzebowania na pojemniki. Zgodnie z ustawą właściciel nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, może w terminie 60 dni od dnia ogłoszenia uchwały, na mocy której postanowiono o odbieraniu odpadów od wszystkich nieruchomości, złożyć burmistrzowi pisemne oświadczenie o wyłączeniu z gminnego systemu. Ponadto właściciel nieruchomości

niezamieszkałej, który nie przystąpi go gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi jest zobowiązany dostarczyć niezwłocznie do Urzędu Miejskiego w Leśnej zawartą umowę oraz dowody potwierdzające uiszczania opłat za usługi lub w inny sposób udokumentować wykonanie obowiązku. W 2023 r. wszyscy przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą na terenie naszej gminy przystąpili do gminnego systemu gospodarowania odpadami.

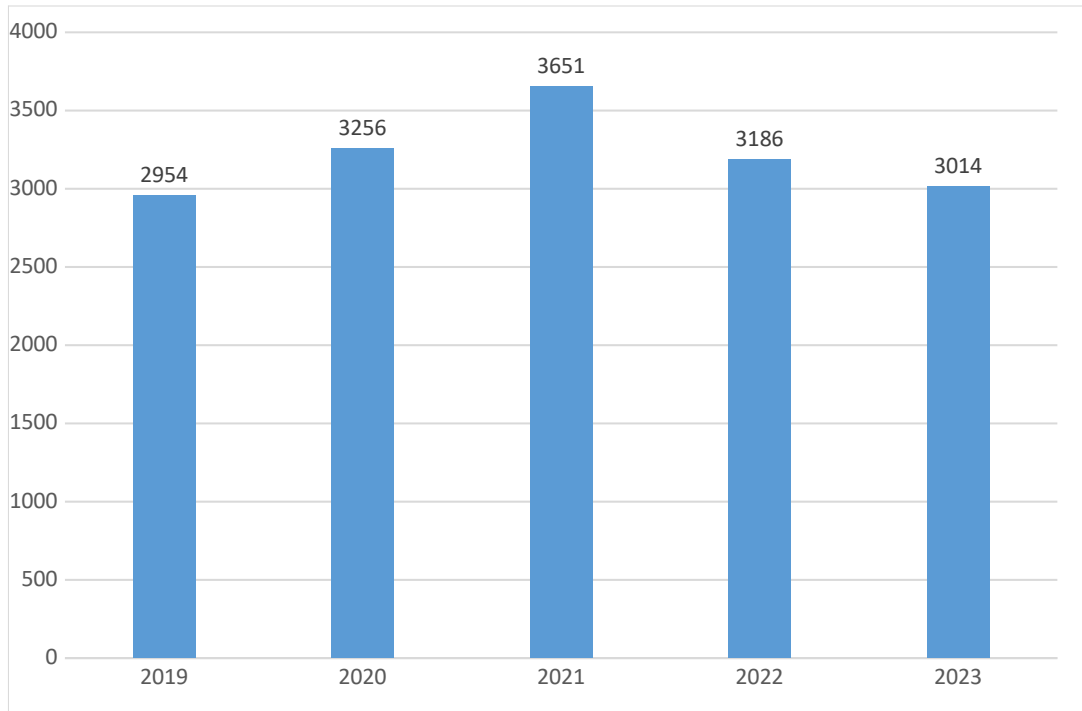
Liczba deklaracji nieruchomości niezamieszkałe na terenie Gminy Leśna:

ROK	2019	2022	2023
LICZBA DEKLARACJI	186	234	240

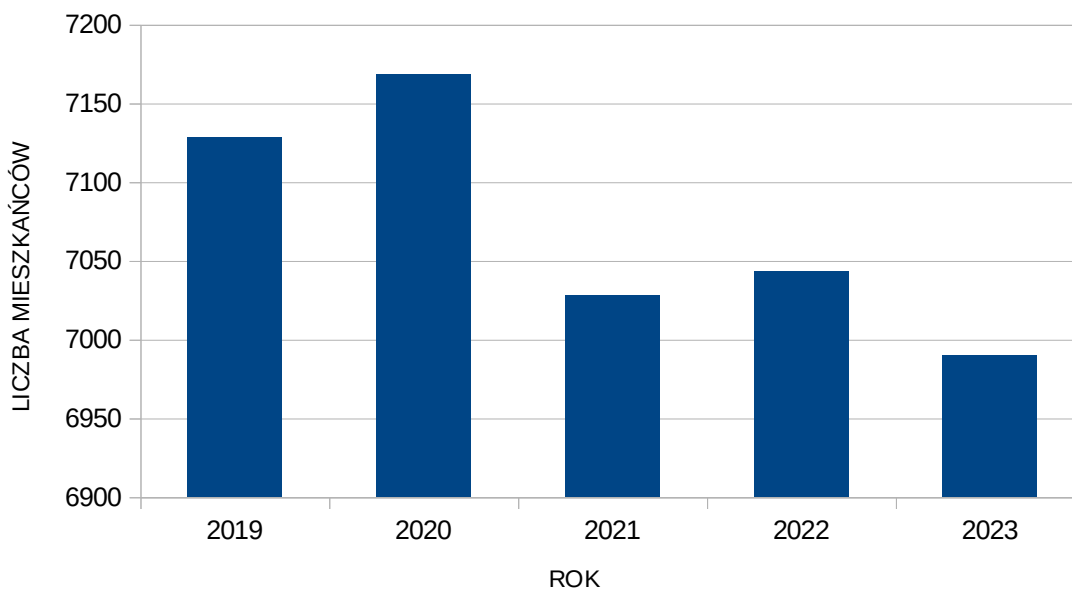
Liczba deklaracji nieruchomości zamieszkałe na terenie Gminy Leśna:

ROK	2019	2020	2021	2022	2023
LICZBA DEKLARACJI	2 954	3 256	3 651	3 186	3 014

Liczba mieszkańców wg złożonych deklaracji na terenie Gminy Leśna:

ROK	2019	2020	2021	2022	2023
LICZBA MIESZKAŃCÓW	7 128	7 168	7 028	7 043	6990

Na terenie Gminy Leśna zezwolenia Burmistrza Leśnej na odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości posiadają następujące firmy:

- Zakład Gospodarki i Usług Komunalnych Sp. z o. o. ul. Bankowa 8, 59-800 Lubań;
- Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych „Izery” Spółka z o. o. ul. Kargula i Pawlaka 16, 59-862 Lubomierz,
- „EKO-BART” Bartosz Kudera, ul. Sienkiewicza 7, 59-850 Świeradów Zdrój,
- Gminne Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o. o. ul. Kilińskiego 17, 59-920 Bogatynia,
- WC SERWIS Sp. z o. o. Sp. k., ul. Szybowcowa 2, 41-808 Zabrze,
- EKO WORLD Kamil Sobociński, Wieża 64a, 59-620 Gryfów Śląski,
- Recykling Polska - UE Grigore Betz, ul. Bema 19, 68-100 Żagań.

Na terenie gminy obowiązuje selektywna zbiórka odpadów. Odpady komunalne odbierane są w postaci posortowniczej i selektywnej. Aktualnie mieszkańcy wydzielają ze strumienia odpadów komunalnych następujące rodzaje odpadów: szkło, tworzywa sztuczne, papier i tekturę. Segregowane odpady gromadzone są w pojemnikach zwanych gniazdami w zabudowie wielorodzinnej oraz w specjalnych workach określonego koloru w zabudowie jednorodzinnej. Ustalono również następujące rodzaje pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych: pojemniki na odpady posortownicze i biodegradowalne o pojemności 120/110 l, 240 l, 1100 l oraz dodatkowo 60 l dla nieruchomości niezamieszkałych.

Na mocy u.u.c.p.g. jednostki samorządowe zobowiązane są do tworzenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, tzw. PSZOK, dostępnych dla wszystkich mieszkańców. W ramach PSZOK mieszkańcy mogą bezpłatnie oddać poniższe frakcje odpadów:

- papier,
- metal,
- szkło,
- tworzywa sztuczne,
- odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- odpady stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy w ilości 0,5m³/miesiąc/nieruchomość
- meble i odpady wielkogabarytowe,

- odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstw domowych (w tym drzwi, okna, papa, styropian budowlany) w ilości 1 m³/rok/nieruchomość,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- zużyte opony w ilości 4 szt./rok/nieruchomość,
- zużyte baterie i akumulatory,
- odpady tekstyliów i odzieży,
- odpady niebezpieczne w tym: puszki po farbach, lakierach, aerozolach, kleje, farby, oleje w oryginalnych opakowaniach,
- meble i inne odpady gabarytowe w gospodarstwach domowych w ilości 7 m³/rok/nieruchomość,
- styropian opakowaniowy,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek.

W gospodarstwach domowych powstają duże ilości zużytych baterii, w których znajdują się metale ciężkie oraz kwasy stanowiące znaczne zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi. Mając na uwadze powyższe na terenie gminy funkcjonuje system selektywnej zbiórki tego rodzaju odpadów poprzez rozmieszczenie oznakowanych pojemników, do których nieodpłatnie można wrzucać baterie. Wysegregowanie znacznych ilości tego rodzaju odpadów świadczy o rosnącej świadomości ekologicznej mieszkańców gminy w zakresie szkodliwości odpadów niebezpiecznych i ich efektywnej eliminacji ze zmieszanych odpadów komunalnych.

Gmina Leśna stworzyła możliwość pozbycia się nieodpłatnie zalegających w gospodarstwach domowych przeterminowanych leków w sposób bezpieczny i przyjazny dla środowiska. W 100% aptek na terenie gminy zostały ustawione specjalne, oznakowane i zabezpieczone pojemniki do których można nieodpłatnie wrzucać leki w różnej postaci.

Odpady komunalne na terenie gminy odbierane są zgodnie z ustalonym harmonogramem ich odbioru. Częstotliwość odbioru oraz sposób pozbywania się odpadów komunalnych jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa.

Na terenie Gminy Leśna nie ma możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. Wszystkie odpady zgodnie z zawartą umową przekazywane są do Centrum Utylizacji Odpadów Gmin Łużyckich w Lubaniu.

Dzięki kompostowni zostaje ograniczona ilość odpadów składowanych w kwaterach. Zakład Gospodarki i Usług Komunalnych w Lubaniu Sp. z o. o. uzyskał zgodę na wprowadzenie do obrotu z odpadów biodegradowalnych tj. np. trawa, liście polepszaczka glebowego.

Ilość odebranych odpadów komunalnych z terenu gminy w 2023 r.

Kod odpadu	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych 2023 [Mg]	Masa odebranych odpadów komunalnych 2022 [Mg]
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	77,75	84,73
20 01 02	Szkło	166,41	177,02
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	190,36	208,44
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1909,26	1963,88
20 01 39	Tworzywa sztuczne	157,66	161,57
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	-----	1,479
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	-----	3,14
16 01 03	Zużyte opony	1,58	-----
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,04	-----
20 01 01	Papier i tektura	45,25	55,36

Rok 2023 był kolejnym rokiem, w którym z nieruchomości na terenie Gminy Leśna odebrano zmniejszoną w stosunku do lat poprzednich ilość zmieszanych odpadów komunalnych. Oznacza to, że mieszkańcy zbierają odpady selektywnie w coraz większej ilości. System gospodarki odpadami nieustannie ewaluuje i na podstawie zebranych doświadczeń jest sukcesywnie ulepszany, tak aby mógł spełniać oczekiwania mieszkańców. Pomimo powyższego w 2023 roku nie osiągnięto wymaganego poziomu recyklingu, tj. poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 35% wagowo. W ramach uszczelnienia systemu kontynuowane były działania dotyczące przeprowadzenia kontroli jakości segregacji odpadów oraz szczegółowa weryfikacja złożonych deklaracji pod kątem zadeklarowanej ilości osób przy uwzględnieniu ilości osób zameldowanych na danej nieruchomości.

Podsumowując Gmina Leśna we właściwy sposób wprowadziła system gospodarowania odpadami. Systemem gospodarowania odpadami objęte zostały wszystkie nieruchomości

znajdujące się na terenie gminy tj. nieruchomości zamieszkałe, nieruchomości niezamieszkałe, mieszane oraz domki letniskowe. Zbieranie i odbiór odpadów odbywa się w sposób selektywny z podziałem na frakcje: papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne, bioodpady i odpady posortownicze. Dodatkowo odpady budowlano-rozbiórkowe, odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt AGD, leki, papier, tworzywa sztuczne, szkło oraz bioodpady są zbierane w PSZOK. W kolejnych latach wymagane do osiągnięcia poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych będą wyższe. Dla przykładu za rok 2024 gmina będzie zobowiązana osiągnąć poziom w wysokości 45%, a w roku 2025 - 55%. Osiągnięcie tak wysokich poziomów będzie niezwykle trudne, nawet przy wliczeniu odpadów kompostowanych w przydomowych kompostownikach.

Dodatkowo na ilość odpadów w gminnym systemie nadających się do recyklingu z pewnością wpłynie system kaucyjny, który ma wejść w życie od 1 stycznia 2025 r. Zakłada on, że za każdą oddaną do sklepu butelkę lub puszkę mieszkańiec otrzyma zwrot kaucji uprzednio wliczoną w cenę produktu. Tym samym ze strumienia odpadów posortowniczych, które obecnie są wrzucane do żółtych worków/pojemników zniknie duża ilość opakowań.

Priorytetowym zadaniem dla Gminy na lata następne jest dalsze uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego sortowania odpadów komunalnych w celu osiągnięcia określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów. Kontynuacja weryfikacji osób prowadzących działalność gospodarczą oraz rolniczą pod kątem sposobu zagospodarowania odpadów o charakterze innym niż komunalne.

Na stronie internetowej Gminy Leśna lesna.pl, w zakładce Gospodarka odpadami zamieszczane są najważniejsze informacje związane z szeroko pojętą ochroną środowiska i gospodarką odpadami.

GOSPODARKA ZWIĄZANA Z NIECZYSTOŚCIAMI CIEKŁYMI

W przypadku, gdy dana miejscowość nie jest jeszcze skanalizowana lub gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, obowiązkiem każdego mieszkańca jest gromadzenie nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych lub oczyszczanie ich w przydomowych oczyszczalniach ścieków.

Gmina Leśna zgodnie z u.u.c.p.g. prowadzi ewidencję zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe (szamb) oraz ewidencję przydomowych oczyszczalni ścieków. M.in. w tym celu użytkowana jest aplikacja Aquarius. Zakupiony system ma na celu uszczelnienie szeroko pojętego systemu gospodarki wodno-ściekowej.

Gmina stara się rozwiązać problem nielegalnego pozbywania się nieczystości ciekłych poprzez kontrolowanie właścicieli pod względem zawierania umów na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych z firmą posiadającą zezwolenie Burmistrza Leśnej oraz dowodów uiszczania opłat za usługi dotyczące wywozu nieczystości ciekłych. Jest to tzw. kontrola gabinetowa, która polega na wzywaniu mieszkańców do okazania ww. dokumentów. Celem wzmocnienia nadzoru nad realizacją obowiązku ujętego w regulaminie jest przede wszystkim zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska. Gmina w tym celu sporządziła plan kontroli wprowadzonym Zarządzeniem nr 61/24 Burmistrza Leśnej z dnia 12 marca 2024 r. w sprawie przeprowadzenia kontroli zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Leśna. Wzmożenie nacisku na działania kontrolne wynikają ściśle z treści jednej z ostatnich nowelizacji u.u.c.p.g. Narzuciła ona na organy sankcje finansowe za brak realizacji obowiązku kontrolnego. Natomiast sama nowelizacja u.u.c.p.g. inspirowana była kontrolami, jakie Najwyższa Izba Kontroli przeprowadzała w przeszłości w gminach na terenie całej Polski. Wyniki kontroli pokazały, że ponad 80% wytworzonych ścieków z nieruchomości nieskanalizowanych trafiało jako nieoczyszczone do środowiska. Stąd też w efekcie powstał pomysł zdopingowania urzędów gmin sankcjami w celu zwiększenia nacisków na mieszkańców. Tym sposobem więcej nieczystości ma trafiać na stacje zlewne oczyszczalni zamiast do środowiska.

Zgodnie z regulaminem właściciele nieruchomości zobowiązani są do pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości w sposób systematyczny, gwarantujący zachowanie czystości i porządku na terenie nieruchomości, nie dopuszczając do przepelnienia się zbiornika bezodpływowego lub osadnika w tej instalacji.

Częstotliwości wywozu nieczystości ciekłych określone zostały jako:

- a) zbiorników bezodpływowych - nie rzadziej niż raz na pół roku,
- b) osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków- zgodnie z instrukcją, ale nie rzadziej niż co 2 lata.

Na terenie Gminy Leśna liczba zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków przedstawia się następująco:

ROK	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]	Liczba zbiorników bezodpływowych [szt.]
2021	97	1165
2022	100	1153
2023	116	1028

Usługę wywozu nieczystości ciekłych mogą wykonywać jedynie przedsiębiorcy posiadający zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych wydane przez Burmistrza Leśnej są to:

- SIMEKO Sp. z o.o., ul. Karola Miarki 42, 58-506 Jelenia Góra,
- WC SERWIS Sp. z o.o. o Spółka Komandytowa, 41-808 Zabrze, ul. Szybowcowa 2,
- Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych „Izery” Sp. z o.o., ul. Kargula i Pawlaka 16, 59-623 Lubomierz,
- Przedsiębiorstwo Handlowo - Usługowe PHU EKO-OLMI Aleksandra Plitt, ul. Przedmieście 16/2, 59-630 Mirsk,
- Przedsiębiorstwo Usługowe TOMKOP Tomasz Śliwiński, Stankowice 44, 59-820 Leśna,
- TOI TOI Polska Sp. z o.o., ul. Płochocińska 29, 03-044 Warszawa,
- mToilet Sp. z o.o., ul. Toruńska 31, 03-226 Warszawa,
- WCTRON Sp. z o.o., ul. Wybrzeże Słowackiego 9, 50-406 Wrocław,
- Mieczysław Brzuchowski Przedsiębiorstwo Transportowo - Usługowe MATEX, ul. Kolejowa 3, 59-730 Nowogrodzic.

Ilość nieczystości ciekłych przekazanych na stację zlewną w Smolniku przedstawia się następująco:

2023 r. - 4 521,06 m³

2022 r.- 4 724,29 m³

2021 r. - 4 634,27 m³

Radni Rady Miejskiej w Leśnej wywiązując się z zapisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie w drodze uchwały określili maksymalne stawki opłat za usługi dotyczące opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych. Opłaty za opróżnianie i transport nieczystości ciekłych wynoszą:

- 170 zł netto za 1 m³ ze zbiorników bezodpływowych,
- 310 zł netto za 1 m³ z osadników przydomowych oczyszczalni ścieków.

EDUKACJA EKOLOGICZNA

W 2023 roku Gmina Leśna wzięła udział w ogólnopolskiej akcji edukacyjnej „Ekowalentynki” której celem jest promocja selektywnej zbiórki i recyklingu zużytych baterii oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Partnerem w całej było Miejsko- Gminne Przedszkole im. Kubusia Puchatka w Leśnej. Podczas przeprowadzonej akcji zebrano kilkadziesiąt kilogramów tego odpadu.

Gmina Leśna przystąpiła również do udziału w ogólnopolskiej proekologicznej kampanii edukacyjnej Kręci Nas Recykling, której celem były działania związane ze zbiórką zużytych opon oraz uprzątnięciem terenów zielonych. Udział w akcji wzięły trzy sołectwa, tj. Grabiszyce, Stankowice oraz Pobiedna. Podczas przeprowadzonej zbiórki zebrano cztery przyczepy opon oraz półtorej tony odpadów z terenów zielonych. Efektem było wsparcie w wysokości dwóch tysięcy złotych, które zostały przeznaczone na nowe nasadzenia w sołectwach, które wzięły udział w akcji.

Dodatkowo Gmina organizuje akcje zbierania odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców zorganizowano odbiór odpadów zielonych spod nieruchomości zamieszkałych. W ramach edukacji ekologicznej prowadzona jest zbiórka plastikowych nakrętek oraz akcja „drugie życie znicza”.

Materiał przygotowany przez zespół:

1. Magdalena Chorążyczewska
2. Dagmara Kozak
3. Piotr Sudnik